

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра охорони праці та цивільної безпеки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Голінько В.І.

« 28 » червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Гігієна праці та виробнича санітарія»

Галузі знань	26 Цивільна безпека
Спеціальності	263 Цивільна безпека
Освітній рівень	бакалавр
Освітні програми	Цивільна безпека
Статус	Обов'язкова
Загальний обсяг	4 кредити ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Іспит
Термін викладання	2-й семестр
Мова викладання	українська

Викладачі: Чеберячко С.І.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Гігієна праці та промислова санітарія» для бакалаврів спеціальностей 263 «Цивільна безпека» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ОПЦБ. – Д. : НТУ «ДП», 2024. – 14 с.

Розробник Чеберячко С.І. – докт. техн. наук, професор, професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 263 Цивільна безпека (протокол № 4 від 28.06.2024).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	9
6.1 Шкали	9
6.2 Засоби та процедури.....	9
6.3 Критерії.....	10
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	13
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	14

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійних програмах Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» до дисципліни Ф21 «Гігієна праці та виробнича санітарія» віднесено такі результати навчання:

PH7	Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.
PH13	Класифікувати речовини, матеріали, продукцію, процеси, послуги та об'єкти господарювання за ступенем їх небезпечності.

Мета дисципліни – формування умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці шляхом опанування бакалаврами теоретичних знань та практичних навичок, які необхідні для прийняття обґрунтованих рішень, спрямованих на захист працюючих від дії шкідливих та небезпечних чинників виробничого середовища.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
PH7	PH7.1-Ф21	Вміти оцінювати ризики виникнення небезпечних подій та вибирати засоби безпеки для їх мінімізації
	PH7.2-Ф21	Знати вимоги щодо забезпечення виробництв засобами безпеки, впровадження систем та методів щодо захисту людини на підприємстві
	PH7.3-Ф21	Вміти розробляти заходи з безпеки праці та складати санітарно-гігієнічну документацію на основі оцінювання ризиків
	PH7.4-Ф21	Здійснювати контроль за дотримання технологічних параметрів при роботі устаткування та обладнання та правил безпеки при виконанні робіт на основі оцінювання ризиків
	PH7.5-Ф21	Здійснювати контроль за станом засобів колективного та індивідуального захисту, оцінювати їх ефективність та приймати рішення по їх заміні
PH13	PH13-Ф21	Оцінка гігієнічних ризиків при класифікації речовини, матеріали, продукцію, процеси, послуги та об'єкти господарювання
PH13	PH13.2-Ф21	Економічно обґрунтовувати запобіжні заходи при класифікації речовини, матеріали, продукцію, процеси, послуги та об'єкти господарювання.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф1 Вступ до спеціальності	Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	здійснення професійної діяльності знання математичних та природничих наук.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	70	34	36			8	82
практичні	50	34	16			4	26
лабораторні	-	-	-			-	-
семінари	-	-	-			-	-
РАЗОМ	120	68	52			12	108

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	70
РН7.1-Ф21	1 Людина в системі праці.	10
	Поняття «виробниче середовище»	
	Чинники виробничого середовища впливають на працездатність людини	
	Основні поняття в галузі гігієни праці та їх визначення	
	Законодавче та нормативно-правове регулювання гігієни праці.	
	ЗУ «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення	
	Законодавство з охорони здоров'я	
	Методологічні підходи до визначення інтенсивності праці	
РН7.1-Ф21	2 Фізіологія праці	5
	Фактори трудового процесу, показники важкості та напруженості трудового процесу	
	Поняття працездатності. Фази працездатності, втоми, відновлення	
	Класифікація видів трудової діяльності	
	Шкідливі речовини, їх дія на організм людини	
	Психофізіологічні фактори. Стрес і його наслідки	
РН13.1-Ф21	3 Гігієнічна класифікація праці	10
	Гігієнічна класифікація праці, принципи на яких вона базується	
	Шкідливі речовини, їх класифікація за агрегатним станом, ступенем небезпечності та особливостями дії на організм	
	Мікроклімат виробничих приміщень	
	Шкідливі речовини	
	Виробничий пил	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Освітлення виробничих приміщень Виробничий шум Вібрація. Електричні й магнітні поля та електромагнітні випромінювання промислової частоти і радіочастотного діапазону Інфрачервоне випромінювання Лазерне випромінювання Іонізуючі випромінювання	
PH7.3-Ф21	4 Гігієнічна оцінка умов праці Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до підприємств, виробничих та допоміжних приміщень Організація контролю умов праці Атестація робочих місць за умовами праці. Карта умов праці Дослідження чинників виробничого середовища та трудового процесу Гігієнічна оцінка умов праці Оцінка технічного й організаційного рівня робочого місця Пільги і компенсації за роботу зі шкідливими умовами праці	10
PH13.1-Ф21	5 Засоби колективного захисту від шкідливих виробничих чинників Поняття про колективні засоби захисту Класифікація засобів колективного захисту Вимоги і щодо вибору засобів колективного захисту Номенклатура показників ефективності засобів захисту Засоби захисту від шкідливих домішок у повітрі, підвищеного тепла Засоби захисту від шуму і вібрації Засоби захисту від електромагнітних полів. Засоби захисту від механічних факторів Шляхи зменшення професійних захворювань на гірничих підприємствах	10
PH13.1-Ф21	6 Засоби індивідуального захисту Поняття про засоби індивідуального захисту Класифікація засобів індивідуального захисту Вимоги і щодо вибору засобів індивідуального захисту Номенклатура показників ефективності засобів індивідуального захисту Засоби індивідуального захисту органів дихання Засоби індивідуального захисту органів слуху Засоби індивідуально захисту голови і очей Шляхи зменшення професійних захворювань при використанні ЗІЗ	10
PH7.5-Ф21	7 Ергономічний аналіз умов праці Поняття системи «людина-машина». Антропометрична характеристика людини. Робоче місце	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Ергономічні вимоги до організації робочих місць користувачів комп'ютерів	
	Ергономічні вимоги та рекомендації до облаштування пультів керування	
	Конструкції крісла-оператора	
	Ергономічна оцінка робочих місць	
	Колір і виробниче середовище	
РН7.1-Ф21 РН7.2-Ф21	8 Оцінка гігієнічних ризиків в інвестиційних проектах	
	Методи оцінки гігієнічних ризиків	
	Критерії оцінювання інвестиційних проектів	5
	Запобіжні заходи щодо зменшення впливу ризиків на здоров'я працівника	
	Економічні обґрунтування запобіжних заходів	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	50
РН7.1-Ф21	Опрацювання нормативно-правового забезпечення оцінки умов праці	4
РН13.2-Ф21	Опрацювання гігієнічних класифікацій та сфер їх застосування	4
РН7.3-Ф21	Опрацювання гігієнічних нормативів щодо факторів виробничого середовища.	4
РН7.4-Ф21	Опрацювання критеріїв оцінки важкості та напруженості праці	4
РН7.5-Ф21	Опрацювання методики проведення цільового контролю умов праці	4
РН7.3-Ф21	Нормалізація параметрів мікроклімату у виробничих приміщеннях	4
РН7.3-Ф21	Розрахунку промислової вентиляції	4
РН7.3-Ф21	Вивчення засобів захисту від електромагнітних випромінювань	4
РН7.4-Ф21	Розрахунок освітлення для виробничих приміщень	4
РН28.4-Ф21	Дослідження забруднення повітря робочої зони шкідливими газами, парами та пилом	4
РН13.2-Ф21	Вивчення конструкцій засобів індивідуального захисту органів дихання та їх вибір	5
РН13.2-Ф21	Вивчення конструкцій засобів індивідуального захисту органів слуху та їх вибір	5
	РАЗОМ	120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та конвертаційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Конвертаційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		виконання ККР під час іспиту за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано опису кваліфікаційного рівня, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентності і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
<p>♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<p>Відповідь характеризує уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання 	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<p>♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;</p> <p>♦ збір, інтерпретація та застосування даних;</p>	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<ul style="list-style-type: none"> - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-73
	<p>Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69
	<p>Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)</p>	60-64
	<p>Рівень комунікації незадовільний</p>	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<p>♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: 1) управління комплексними проектами, що передбачає: - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій;</p>	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання: навчальна література, лабораторне, комп'ютерне та мультимедійне обладнання кафедри охорони праці та цивільної безпеки, дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Голінько В.І. Гігієна праці та виробнича санітарія: навч. посібник / В.І. Голінько, С.І. Чеберячко // М-во освіти і науки України; НТУ «ДП», 2019. – 150 с.

2. Голінько В.І., Чеберячко С.І. Практикум з охорони праці. Навчальний посібник Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2011. – 270 с
3. Моніторинг умов праці. Підручник / Голінько В.І., Чеберячко С.І., Шибка М.В., Яворська О.О. - Д.: Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», 2014. – 236 с.
4. Основи охорони праці / В.І.Голінько. - Дніпропетровськ, НГУ, 2014. – 271 с.
5. Мойсеєнко І. П. Інвестування: навч. посіб. — К.: Знання, 2006. — 490
6. Чеберячко С.І., Яворська О.О. Оцінка професійних ризиків - Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2022. – 120 с.

Методичне забезпечення

1. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», №4004-ХІІ, від 24 лютого 1994 р. із змінами і доповненнями 3 червня 2004 р., Київ.
2. Методичні вказівки та контрольні завдання з дисципліни “Гігієна праці та виробничого середовища” для студентів заочної форми навчання / Упорядн.: В.І. Голінько, О.В.Безщасний, Г.П.Кривцун., С.І.Пугач., В.Ю.Фрундін – Д.: НГУ, 2008. - 21с.
3. Методичні вказівки до лабораторної роботи "Методи і прилади оцінки кліматичних умов життєдіяльності" з дисципліни «Безпека життєдіяльності» (для студентів усіх спеціальностей) / Упоряд.: В.І. Голінько, С.О. Алексеєнко – Д.: НГУ, 2006. – 18 с.
4. Методичні вказівки до лабораторної роботи «Контроль шкідливих газів» з дисципліни «Основи охорони праці» для студентів усіх спеціальностей /Упорядн.: О.В. Безщасний, В.Г. Клочков, Я.Я. Лебедев, - Дніпропетровськ: НГА України, 2000. - 25 с.
5. Методичні вказівки до лабораторної роботи "Вивчення методів і засобів контролю запиленості повітря" з дисципліни "Основи охорони праці" для студентів усіх спеціальностей / В.І. Голінько, М.В. Шибка – Д.: Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», 2013. – 16 с.
6. Методичні рекомендації до лабораторної роботи «Вивчення конструкцій засобів індивідуального захисту органів слуху та їх вибір» для студентів усіх напрямів підготовки та форм навчання / Уклад. В.І.Голінько, О.С. Іщенко, С.І. Чеберячко, І.І. Пугач. – Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2013. – 16 с.
7. Методичні рекомендації до лабораторної роботи «Дослідження електромагнітних полів на робочому місці користувача ПЕОМ» для студентів усіх напрямів підготовки та форм навчання / Уклад. В.І.Голінько, С.І. Чеберячко, Д. Савельєв. – Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2013. – 16 с
8. Методичні вказівки до лабораторної роботи “Протипилові засоби індивідуального захисту органів дихання та їх перевірка” з дисципліни “Основи охорони праці” для студентів усіх спеціальностей /Укладачі: В.І. Голінько, О.С. Іщенко, С.І. Чеберячко А.А. Литвиненко – Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2003. – 15 с.
9. Державні санітарні норми та правила "Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу" // Офіційний вісник України – 2014. – № 41.– С. 95-132
10. Методичні вказівки і контрольні завдання з дисципліни «Гігієна праці та виробничого середовища» для студентів заочної форми навчання. - Дніпропетровськ, НГУ, 2009

Інформаційні ресурси

- 1 <http://www.dsp.gov.ua> - Офіційний сайт Держпраці України.
- 2 <http://www.dsns.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.
- 3 <http://www.fssu.gov.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Гігієна праці та виробнича санітарія» для бакалаврів спеціальності 263
«Цивільна безпека»

Розробник: Чеберячко Сергій Іванович

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
4960050, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19